bai-tap-4-xep-tang-hoc-vien-doc

Tầng 4 — Giao đi và giữ lại

Eroca Thanh

Bài tập 4 · Tầng 4 — Giao đi và giữ lại

Bài tập 4 — Xếp tầng nội quy: nhà và phòng

Hôm qua ở Bài tập 2, bạn dán một tờ dặn dò ở một cửa. Nhưng bạn có mấy dự án — một kênh nội dung, có thể thêm một tiệm, một dịch vụ. Và có những luật đúng cho **mọi** dự án của bạn: giọng của bạn, cách bạn xưng hô, những điều bạn không bao giờ hứa với khách.

Chép mấy luật đó vào từng tờ nội quy? Đừng. Đó là chỗ hỏng.

> *"Bạn sửa giọng ở tờ này, quên tờ kia. Rồi hai tờ dặn con AI hai kiểu. Nó đọc cả hai, thấy đá nhau, và chọn đại một cái — không phải vì nó bướng, mà vì nó không có cách nào biết tờ nào mới đúng."* — Thanh

Hôm nay bạn học cách xếp luật thành **hai tầng**: một tờ chung ở nhà, một tờ riêng ở mỗi phòng. Viết một lần, đúng mọi nơi.

Vì sao chép luật vào từng tờ là hỏng

Hình dung ngôi nhà của bạn. Có luật chung cả nhà — "đi nhẹ nói khẽ sau mười giờ". Và có luật riêng từng phòng — bếp thì "rửa xong úp ráo", phòng làm việc thì "không mang đồ ăn vào".

Bạn không viết "đi nhẹ nói khẽ" lên cửa từng phòng. Bạn dán nó **một chỗ ở lối chung**, ai vào nhà cũng đọc. Rồi mỗi phòng chỉ thêm luật của riêng nó.

Con AI đọc nội quy y như một người mới đọc mấy tờ dán trong nhà — nó đọc **hết**, từ tờ chung tới tờ riêng, rồi gộp lại làm một. Đây không phải Thanh đoán; tài liệu chính chủ của công cụ nói thẳng: mọi tờ tìm thấy được **"nối lại với nhau thành bối cảnh, thay vì đè lên nhau"** (nguyên văn: *"concatenated into context rather than overriding each other"*).

Chính vì nó **gộp chứ không đè**, nên nếu hai tờ dặn ngược nhau, cả hai câu ngược ấy đều vào đầu nó cùng lúc. Và khi đó — vẫn nguyên văn tài liệu — *"nếu hai luật mâu thuẫn, con AI có thể chọn đại một cái"* (*"Claude may pick one arbitrarily"*).

> Nên việc của bạn hôm nay **không phải** xếp tờ nào được đọc trước tờ nào. Việc của bạn là **đừng để hai tờ đá nhau ngay từ đầu.** Mỗi luật sống ở đúng một chỗ.

Phần cần nộp — Bài tập 4

5 mục:

1. File `CLAUDE_nha_[tên gọi tắt].md` — tờ nội quy **tầng nhà**: chỉ chứa luật đúng cho **mọi** dự án của bạn (giọng chung, xưng hô, điều cấm chung, cách đặt tên file)
2. Một **sơ đồ hai tầng** vẽ bằng chữ (nhà → từng phòng → dòng con trỏ trỏ tới tài liệu) — để trong cùng file, cuối trang
3. Hai ảnh màn hình câu trả lời của phép đối chứng: **LẦN 1** khi chưa có dòng con trỏ và **LẦN 2** sau khi đã có dòng con trỏ — đặt cạnh nhau
4. Nộp bài tại: `nop-bai.aiboss.vn/nop/cm/4`
5. Comment Skool kênh `daily-checkin` (hoặc nhóm học tập của bạn): ✅ `Bài tập 4 – Xếp tầng nội quy`

Tên file: thay `[tên gọi tắt]` bằng tên không dấu của bạn — ví dụ `CLAUDE_nha_Hieu.md`.

Nếu bạn chỉ có **một** dự án? Vẫn làm được và vẫn đáng làm: tách phần "luật chung của tôi" (giọng, điều cấm, xưng hô — thứ sẽ theo bạn sang mọi dự án sau này) ra khỏi tờ Bài tập 2, đặt lên tầng nhà. Sau này thêm dự án thứ hai là bạn đã có sẵn nền chung.

Bước 1 — Hai tầng: luật nhà và luật phòng (10 phút)

Chia nội quy của bạn làm hai tầng, đúng như nhà và phòng:

- **Tầng nhà** — luật đúng cho **mọi** dự án của bạn. Đây là con người bạn, không đổi theo dự án: giọng của bạn, cách bạn xưng hô với khách, những điều bạn không bao giờ hứa, cách bạn đặt tên file.
- **Tầng phòng** (từng dự án) — chỉ thứ **riêng** của dự án đó: nó là gì, làm cho ai, việc bạn hay giao trong dự án đó, và điều cấm riêng chỉ dự án đó mới có.

Cách phân biệt gọn nhất, hỏi đúng một câu cho mỗi luật:

> **"Luật này có đúng cho một dự án KHÁC của tôi không?"**

- Đúng cho dự án khác → nó là **luật nhà**. Lên tầng nhà.
- Chỉ đúng cho dự án này → nó là **luật phòng**. Ở lại tầng dự án.

Ví dụ cho một người làm nội dung: "xưng hô thân mật, gọi khách là bạn" → đúng cho mọi dự án → **luật nhà**. "Dự án này chỉ nói về nghề làm bánh" → chỉ dự án này → **luật phòng**.

Bước 2 — Chia luật về đúng tầng (15 phút)

Mở tờ nội quy Bài tập 2 của bạn ra. Đọc từng dòng, hỏi câu ở Bước 1, rồi kéo mỗi dòng về đúng tầng.

Kết quả bạn cần: **hai tờ, không dòng nào lặp ở cả hai.**

- Tờ **nhà** (`CLAUDE_nha_...`): gom hết luật chung. Đây là tờ mới bạn viết hôm nay.
- Tờ **phòng** (chính là `CLAUDE.md` Bài tập 2): bỏ đi những luật chung vừa nhấc lên nhà, chỉ giữ lại thứ riêng của dự án.

Một luật cứng, đọc kỹ: **không luật nào được nằm ở cả hai tầng.** Nếu bạn thấy "giọng thân mật" xuất hiện ở cả tờ nhà lẫn tờ phòng — xoá ở tờ phòng, giữ ở tờ nhà. Vì để hai chỗ nghĩa là sau này sửa một chỗ quên chỗ kia, và bạn quay lại đúng cái bẫy "hai tờ đá nhau" ở đầu bài.

> Đây không phải cắt cho gọn — đây là **chống mâu thuẫn**. Một luật một chỗ thì không thể tự cãi chính nó. Một luật hai chỗ thì sớm muộn cũng lệch.

Phép đối chứng — LẦN 1: chưa có dòng con trỏ

Bạn đã tách xong hai tầng, nhưng chưa điền dòng con trỏ. Trong thư mục dự án, mở một phiên Claude Code để nó nạp tình trạng hiện tại. Dán nguyên văn câu này:

> Hãy cho tôi biết một luật chung áp cho mọi dự án của tôi, và một luật chỉ riêng dự án này. Nói rõ bạn đọc mỗi luật đó ở tệp nào.

Chụp màn hình câu trả lời và ghi rõ **LẦN 1**. Lúc này con AI chỉ thấy tờ phòng, nên nó có thể nêu luật riêng và chỉ ra tệp `CLAUDE.md`. Phần luật chung sẽ hụt: nó không nêu được, hoặc không chỉ ra được đúng tên tệp chứa luật nhà. Giữ ảnh này để so với LẦN 2.

Bước 3 — Một dòng con trỏ để tầng gọi tầng (10 phút)

Giờ nối hai tầng lại. Cách nối là một **dòng con trỏ** — một dòng ngắn ở tờ phòng, chỉ cho con AI biết còn tài liệu nào khác nó nên đọc.

Con trỏ là để **chỉ đường**, không phải để chép nội dung sang. Bạn không dán cả tờ nhà vào tờ phòng — bạn chỉ ghi một dòng kiểu "đọc thêm tờ luật chung ở nhà và tệp DNA sáu lớp của tôi".

Ở Bài tập 2 bạn đã chừa sẵn một dòng con trỏ. Giờ điền nó cho đủ: trỏ tới ba thứ —

- tờ **luật chung ở nhà** (`CLAUDE_nha_...`),
- tệp **DNA sáu lớp** bạn đã chốt ở Bài tập 3 (`bai-tap-3_...`).

Rồi vẽ một **sơ đồ hai tầng** bằng chữ để chính bạn nhìn thấy cấu trúc — nhà ở trên, các phòng ở dưới, mũi tên con trỏ từ phòng trỏ tới tài liệu. Sơ đồ này nộp kèm.

Phép đối chứng — LẦN 2: đã có dòng con trỏ

Lưu tờ phòng sau khi điền dòng con trỏ. Mở một phiên Claude Code mới trong cùng thư mục để nó nạp dòng vừa thêm. Dán lại đúng câu dưới đây, không thêm hoặc bớt một chữ:

> Hãy cho tôi biết một luật chung áp cho mọi dự án của tôi, và một luật chỉ riêng dự án này. Nói rõ bạn đọc mỗi luật đó ở tệp nào.

Chụp màn hình câu trả lời và ghi rõ **LẦN 2**. Lần này con AI phải trả lời đủ một luật nhà và một luật phòng, đồng thời chỉ ra đúng **tên tệp** chứa từng luật. Hai câu hỏi giống nhau từng chữ, nên khác biệt giữa hai câu trả lời đo đúng tác dụng của dòng con trỏ. Việc buộc con AI nêu tên tệp còn chặn trường hợp nó chỉ đoán trúng nội dung mà chưa đọc được tờ nhà.

Bước 4 — Bắt con AI đọc cả hai tầng + nộp (10 phút)

Kiểm xem con AI có đọc được **cả hai** tầng không. Mở phiên mới trong dự án của bạn, gõ `/context`, tìm dưới mục **Memory files**: phải thấy **cả** tờ phòng (`CLAUDE.md`) **lẫn** tờ nhà xuất hiện. Thiếu tờ nào là tầng đó chưa được nạp —

kiểm lại chỗ đặt file.

(Đừng lo lắng nếu bạn mới làm quen với Claude Code hay giao diện dòng lệnh. Lệnh `/context` chỉ đơn giản là một cách để hỏi Claude xem nó đang nhớ những tài liệu nào. Bạn chỉ cần gõ đúng chữ `/context` rồi ấn Enter, Claude sẽ hiện ra danh sách các file nó đang đọc để bạn kiểm tra.)

Đặt hai ảnh màn hình **LẦN 1** và **LẦN 2** cạnh nhau. So câu trả lời và tên tệp mà con AI chỉ ra. LẦN 1 cho thấy khi chưa nối, nó chỉ đọc được luật phòng. LẦN 2 phải cho thấy sau khi có dòng con trỏ, nó đọc được cả luật nhà lẫn luật phòng và nêu đúng tệp của mỗi luật. Khác biệt đó là bằng chứng dòng con trỏ có tác dụng thật, không phải một dòng chữ để cho đẹp.

Xong thì xuất file nộp: `CLAUDE_nha_[tên gọi tắt].md` (có kèm sơ đồ hai tầng ở cuối). Nộp tại `nop-bai.aiboss.vn/nop/cm/4` → dán đường dẫn → comment `daily-checkin`: ✅ `Bài tập 4 — Xếp tầng nội quy`.

Câu lệnh hỗ trợ (dán vào phiên Claude của bạn)

```
Tôi đang làm Bài tập 4 CLAUDE MASTER — XẾP
TẦNG nội quy: một tờ chung ở nhà, một tờ
riêng mỗi dự án.

Giúp tôi làm lần lượt, đừng làm hộ:

1. Tôi dán tờ nội quy Bài tập 2 vào đây. Với
   TỪNG dòng, hỏi tôi đúng 1 câu: "luật này
   có đúng cho một dự án KHÁC của tôi không?"
   - Đúng → xếp vào tầng NHÀ (luật chung).
   - Chỉ dự án này → giữ ở tầng PHÒNG.

2. Xuất cho tôi 2 tờ, KHÔNG dòng nào lặp ở
   cả hai:
   - Tờ nhà: gom luật chung (giọng, xưng hô,
     điều cấm chung, cách đặt tên file).
   - Tờ phòng: chỉ thứ riêng dự án này.
   Thấy 1 luật ở cả hai tờ thì báo tôi, bỏ
```

```
   bớt 1 chỗ.

3. Viết giúp tôi 1 DÒNG CON TRỎ ở tờ phòng,
   trỏ tới: tờ nhà + tệp DNA sáu lớp của
   tôi. Con trỏ chỉ đường, KHÔNG chép
   nội dung sang.

4. Vẽ 1 sơ đồ 2 tầng bằng chữ: nhà trên,
   các phòng dưới, mũi tên con trỏ.

5. KIỂM: hỏi tôi 1 luật tầng nhà + 1 luật
   tầng phòng, xem 2 tờ có đá nhau không.

Xuất file CLAUDE_nha_[tên gọi tắt].md (kèm
sơ đồ) cho tôi tải về.

QUAN TRỌNG: đây là tầng Shu — bám khung 2
tầng của Eroca. Đừng đẻ thêm tầng thứ ba
lúc này.
```

Tiêu chí PASS Bài tập 4

Bạn pass khi check đủ:

- [ ] Có **tờ nhà** (`CLAUDE_nha_[tên gọi tắt].md`) chỉ chứa luật đúng cho **mọi** dự án — giọng, xưng hô, điều cấm chung, cách đặt tên file
- [ ] Tờ phòng (`CLAUDE.md` Bài tập 2) đã **bỏ** các luật chung vừa nhấc lên nhà — **không luật nào nằm ở cả hai tầng**
- [ ] Có **1 dòng con trỏ** ở tờ phòng, trỏ tới tờ nhà và tệp DNA sáu lớp ở Bài tập 3 (chỉ đường, không chép nội dung)
- [ ] Có **sơ đồ hai tầng** bằng chữ (nhà → phòng → con trỏ)
- [ ] Đã **kiểm bằng** `/context`: cả tờ nhà lẫn tờ phòng đều hiện dưới mục Memory files; con AI trả lời đúng một luật nhà + một luật phòng
- [ ] con AI chỉ ra được TÊN TỆP của luật nhà và luật phòng, KHÔNG chỉ đọc thuộc nội dung

- [ ] Đã **nộp** `CLAUDE_nha_[tên gọi tắt].md` qua `nop-bai.aiboss.vn/nop/cm/4` + comment `daily-checkin`

> Tầng Shu: hai tầng là đủ cho bây giờ — nhà và phòng. Công cụ cho phép nhiều tầng hơn, nhưng thêm tầng lúc này chỉ làm bạn rối. Muốn xếp sâu hơn thì hỏi Thanh sau khi quen hai tầng.

Hoàn thành thử thách

Chúc mừng bạn đã hoàn thành Bài tập 4! Đây là bài tập cuối cùng trong chuỗi thực hành xây dựng hệ thống của bạn ở thời điểm hiện tại.

Bằng việc phân tách luật chung (tầng nhà) và luật riêng (tầng phòng), bạn đã đặt những viên gạch nền móng cực kỳ vững chắc cho bộ máy làm việc của mình. Từ đây, bất kể bạn mở rộng quy mô, thêm bao nhiêu phòng ban hay dự án mới, con AI của bạn vẫn luôn giữ đúng một giọng nói, đúng một cá tính và tuân thủ nghiêm ngặt mọi nguyên tắc cốt lõi của bạn mà không bao giờ lo bị mâu thuẫn hay nhầm lẫn.

Hãy luôn giữ cho hai tầng này sạch sẽ, cập nhật chúng thường xuyên khi quy trình thực tế thay đổi, và tận hưởng thành quả của một bộ máy tự động hoạt động trơn tru!

Có vướng?

- Comment Skool kênh `support` — Thanh và cộng đồng trả lời.
- **Chỉ có một dự án, thấy chưa cần tách?** Vẫn tách — phần "con người bạn" (giọng, điều cấm) đưa lên nhà. Đó là vốn dùng lại cho mọi dự án sau, làm sớm đỡ về sau.
- **Không biết luật nào lên nhà, luật nào ở phòng?** Cứ hỏi câu duy nhất: "đúng cho dự án khác của tôi không?". Đúng thì lên nhà. Phân vân thì tạm để ở phòng — sau này thấy nó lặp ở dự án thứ hai thì nhấc lên, chưa muộn.

- **Con AI không thấy tờ nhà?** Gõ `/context`, nếu tờ nhà không hiện dưới Memory files thì nó chưa nạp — kiểm chỗ đặt file tờ nhà (thường tờ nhà nằm ở thư mục cha, phía trên thư mục dự án).
- **Sợ xoá luật ở tờ phòng thì mất?** Không mất — nó lên tờ nhà rồi, và con AI đọc cả hai. Cái bạn tránh là để nó hai chỗ rồi lệch nhau.
- Tầng Shu: hai tầng là đủ. Muốn xếp sâu hơn thì hỏi Thanh xác nhận sau.

Cài skill (context-builder — dùng chung cả Tầng 4)

Bài tập 4 dùng lại skill **`context-builder`** bạn đã cài ở Bài tập 2 (mục **B** trong skill = bài này). Nếu chưa cài, xem lại phần cài ở Bài tập 2 — cài **thêm**, đừng ghi đè nhà máy chữ Tầng 3.

Nếu làm bằng Claude Code: mở gói Bài tập 4 trong Claude Code, con AI tự đọc `CLAUDE.md` và bài rồi dẫn bạn. Không cần cài gì thêm.